

Vladimir Strugar

UDK 061.12(497.5Bjelovar)“2006/2011”
Pregledni članak
Rukopis prihvaćen za tisak: 18. 1. 2012.

PET GODINA RADA ZAVODA ZA ZNASTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD U BJELOVARU (2006. – 2011.)

Sažetak

U članku se opisuju rezultati rada Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, koji je stvarno počeo djelovati nakon što su stvoreni prostorni, kadrovski i materijalni uvjeti u rujnu 2006., iako je Predsjedništvo Akademije donijelo Odluku o osnivanju Zavoda u Bjelovaru 29. prosinca 2003.

Autor opisuje rad Zavoda od 2006. do 2011. godine, dakle njegovih pet godina djelovanja; prvo, aktivnosti i odluke koje su prethodile osnivanju Zavoda i, drugo, ključne aktivnosti koje je ostvario od utemeljenja kao što su: organizacija znanstveno-stručnih skupova, provođenje znanstveno-stručnog projekta, nakladnička djelatnost, organizacija izložbi, predavanja i predstavljanja izdanja Zavoda, održavanje sjednice Predsjedništva Hrvatske akademije u Bjelovaru te dodjela Nagrade Grada Bjelovara za rezultate u znanosti i opremljenost knjižnice Zavoda.

Ključne riječi: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti; Zavod u Bjelovaru; Grad Bjelovar; Bjelovarsko-bilogorska županija.

Uvod

Polovicom 90-ih godina 20. st., kada se Hrvatska počela oporavljati od materijalnih ratnih razaranja i obnavljati svoj gospodarski, društveni i kulturni život a županije spoznale da njihov razvoj i napredak ovise prije svega o vlastitim potencijalima, Bjelovarsko-bilogorska županija inicira osnivanje znanstvene jedinice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru, njezinu sjedištu. Dakle prevladavalo je mišljenje kako se znanstvenim istraživanjima te angažiranjem vlastitih stručno-znanstvenih ljudskih potencijala moraju stvarati projekti koji bi Bjelovarsko-bilogorskoj županiji otvarali mogućnosti napretka. Smatralo se da se to može najbolje ostvariti u sklopu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kao najvažnije znanstvene i umjetničke ustanove u Republici Hrvatskoj. Poznajući aktivnosti Akademije, ne samo u dugoj povijesnoj retrospektivi nego i u suvremenim uvjetima, nakon što je Hrvatska postigla samostalnost i međunarodno priznanje, željelo se u njezinim znanstvenim stavovima i promišljanjima regionalne i ukupne hrvatske budućnosti naći što pouzdanije teme-

lje i smjernice za djelovanje. Spomenut ćemo poruku akademika Ivana Supeka koju je izrekao u Uvodnoj riječi u knjizi *Hrvatska – zadanosti i usmjerenja*: „Kako je to god teško u ovim ratnim uvjetima i s rijekama prognanika, Hrvatska se mora razvijati u moderno društvo kakvo je na Zapadu stvoreno uvažavanjem osobnog poduzetništva i socijalne solidarnosti i naglo obogaćeno znanstveno-tehničkom revolucijom koja je udeseterostručila produktivnost ljudskog rada.“ (Supek, 1992., str. 8).

Intenzivne aktivnosti pri ostvarivanju zamisli o osnivanju Akademijine jedinice u Bjelovaru počele su još 1997. Naime te su godine Vladimir Strugar i Mladen Medar predočili akademiku Ivanu Supeku, tada predsjedniku Akademije (1991. – 1997.), ideju o osnivanju znanstvene jedinice u Bjelovaru. Akademik je Supek s odobravanjem prihvatio ideju koja se ostvarila 2003. zahvaljujući naporima predsjednikā akademika Ive Padovana (1998. – 2003.) i akademika Milana Moguša (2004. – 2010.), koji su isticali važnost decentralizacije znanosti i znanstvenih istraživanja, a koju podupire Akademija. Tako je akademik Ivo Padovan temeljno opredjeljenje Akademije izrekao u jednom intervjuu ovim riječima: „Napose ćemo materijalno i kadrovski jačati Akademijine brojne zavode, osobito one izvan Zagreba. Grananje Akademije preko posebnih zavoda za znanstveni rad otpočeo je još prvi poslijeratni predsjednik Andrija Štampar i tu su njegove zasluge goleme“ (Jurušić, 1997., str. 6). Predsjednik Akademije akademik Milan Moguš sa suradnicima akademikom Slavkom Cvetnićem, glavnim tajnikom, i prof. dr. sc. Slobodanom Kaštelom, tajnikom, posjetio je Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorsku županiju nekoliko puta. Prilikom posjeta u listopadu 2004. rekao je, između ostaloga, i sljedeće: „Danas počinje život Akademije u Bjelovaru. Politika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti je da izvan Zagreba osniva zavode, pa ih

14. listopada 2004. *Bjelovarčanin*

Zavod za znanstveno - istraživački rad HAZU-a u Bjelovaru

BRIŠU SE GRANICE IZMEĐU METROPOLE I "PROVINCIJE"

Za tri tjedna u Bjelovaru bi trebao početi rad Zavoda za znanstveno-istraživački rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Projekt je usvojilo Poglavarstvo županije i Poglavarstvo Grada Bjelovara i za njega je izdvojeno 100 tisuća kuna. Načrt ugovora župana Damira Bajsa i predstavnicima Grada Bjelovara predao je predsjednik HAZU-a akademik Milan Moguš, a ugovor o kompetencijama, pravima i obvezama bit će potpisan za dva tjedna.

Dolazak akademika Moguša i tajnika HAZU-a označava kraj pripremnih radova na osnivanju Zavoda. Dr. Moguš je s domaćinima obišao zgradu bivšeg LMB-a, a sada Poduzetničkog inkubatora na Trgu E. Kvaternika, gdje će Zavod ubuduće imati svoje prostorije.

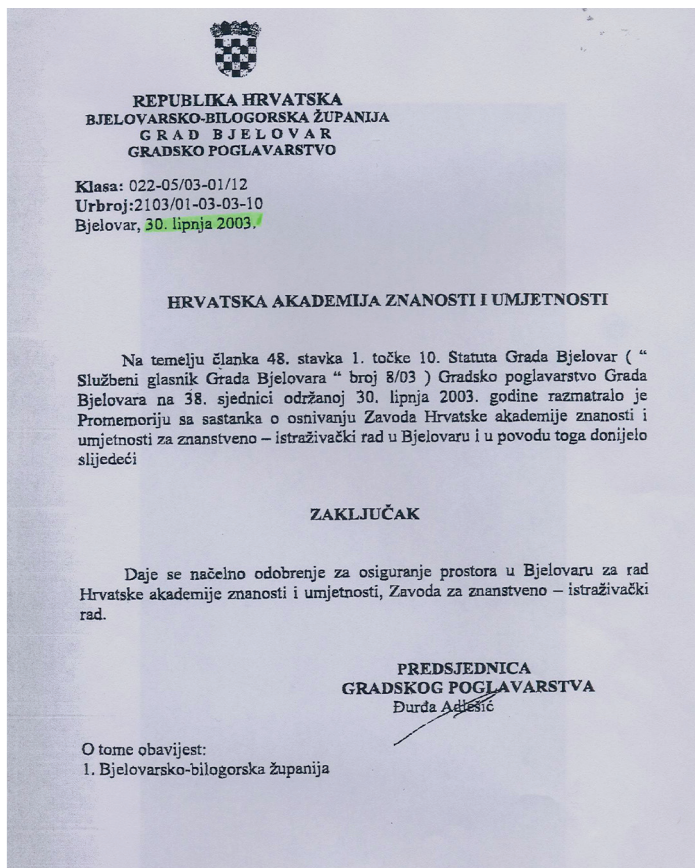
Danas počinje život Akademije u Bjelovaru. Politika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti je da izvan Zagreba osniva zavode, pa ih već ima u cijeloj Hrvatskoj. Lani je o osnivanju Zavoda u Bjelovaru odluku donijelo Predsjedništvo Akademije, a to je potvrdila i Skupština, a osnivanjem Zavoda u Bjelovaru zaokružuje se broj Akademijinih jedinica u Hrvatskoj. Deklaracija "Hrvatska temeljena na znanju i primjeni znanja" je jedan od temeljnih Akademijinih dokumenata. Mi smo ovdje zbog znanja, da pomognemo. Neprimjerno je da je Hrvatska zemlja gradova i da nemamo provinciju. Zar su Dubrovnik, Rijeka, Split, Osijek provincija? I Bjelovar je pravi grad, nije provincija. Zato trebamo prihvatiti znanstvene kriterije, koji su svugdje jednaki. Bez uporišta znanja i primjene znanja nećemo napredovati. Akademija će učiniti sve da se i u ovom dijelu Hrvatske primjenjuje znanje. Po mnome sudu, ubrzo ćemo osjetiti da se događa nešto važno i kvalitetno. Dobro je da zajedno pokrenemo projekte za koje vi mislite da su važni. Mislim da ćemo se brzo dogovoriti što i kako želimo raditi - naglasio je akademik Moguš.

Akademija ima niz znanstvenih vijeća (za turizam, nafte, kajlijevnost, film i televiziju itd.), te devet mreža u kojima mogu participirati osobe s našeg područja koje se bave znanstvenim radom. HAZU izdaje gotovo dva naslova na tjedan, a ubuduće će oni odmah dolaziti i u novi Zavod u Bjelovaru. Osnivanje Zavoda će biti poticaj i mladim ljudima da se bave znanstvenim radom, a Zavod za znanstveno-istraživački rad u Bjelovaru, istaknuo je Moguš, neće biti ništa manje važan od Akademije u Zagrebu.

Veseli me jer nailazim na optimizam ljudi koji će projekt provoditi. Time ovaj cijeli kraj postaje sastavni dio Akademije i sav njegov znanstveni svijet ima otvorena Akademijina vrata - ističe predsjednik HAZU Milan Moguš.

r.s.

Tekst objavljen u *Bjelovarcu* 14. listopada 2004.

Zaključak Gradskoga poglavarstva od 30. lipnja 2003.

već ima u cijeloj Hrvatskoj. Lani je o osnivanju Zavoda u Bjelovaru odluku donijelo Predsjedništvo Akademije, a to je potvrdila i Skupština, a osnivanjem Zavoda u Bjelovaru zaokružuje se broj Akademijinih jedinica u Hrvatskoj... I Bjelovar je pravi grad, nije provincija. Zato trebamo prihvatiti znanstvene kriterije, koji su svugdje jednaki. Bez uporišta znanja i primjene znanja nećemo napredovati" (Stojković, 2004.).

Predsjedništvo je Akademije donijelo 29. prosinca 2003. Odluku o osnivanju Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru. Odluci su prethodile odgovarajuće odluke Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije, a nakon toga stvoreni su prostorni, materijalni i kadrovski uvjeti za rad Zavoda.

Gotovo desetgodišnja nastojanja pojedinaca, lokalnih vlasti i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti urodila su plodom jer je Zavod počeo raditi u rujnu 2006., u vlastitom prostoru i s nužnom opremom.

Od tih rujanskih početaka 2006. godine Zavod je nastojao ostvarivati programe koji su u sklopu Akademijinih programa i ciljeva uz stalnu brigu da se zadovoljavaju lokalne potrebe i interesi.

Međutim, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti prisutna je u znanstvenom i kulturnom životu Bjelovarsko-bilogorske županije i prije nego što je njezin Zavod počeo raditi 2006.

Uz obilježavanje stogodišnjice rođenja hrvatskoga književnika Đure Sudete (1903.-1927.) Organizacijskom odboru (D. Bajs, A. Rade, V. Trnski, I. Pejić) pomagao je akademik Miroslav Šicel, odnosno Razred za književnost. U Bjelovaru je 11. travnja 2003. ostvaren program pod nazivom *Stogodišnjica rođenja Đure Sudete* s predavanjima akademika Dubravka Jelčića i akademika Miroslava Šicela, dok su Anđelko Novaković i Ilija Pejić predstavili pretisak knjige *Mor*.

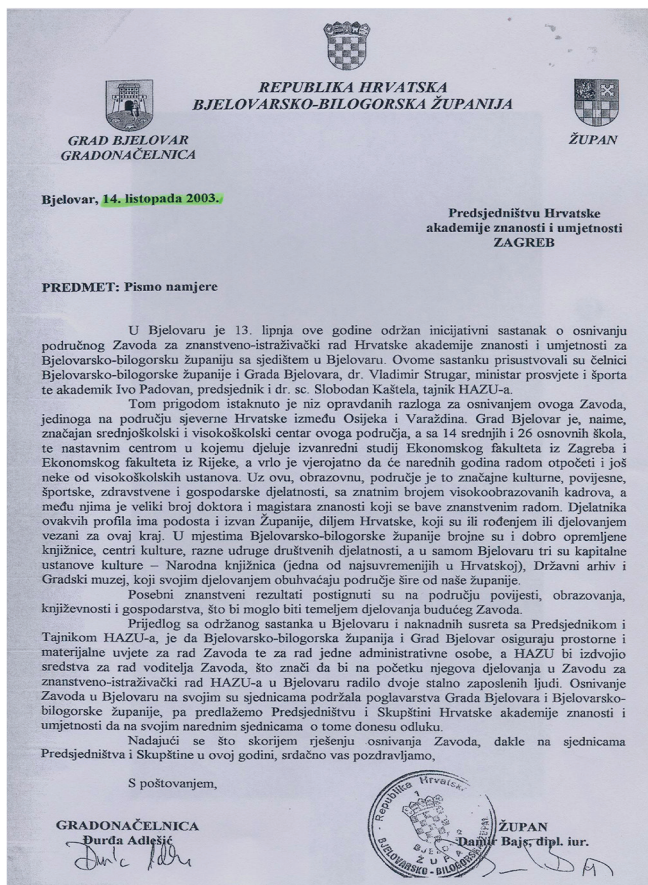
U Bjelovaru je 6. svibnja 2004. održan znanstveni skup o Đuri Sudeti, a sudjelovali su akademik Miroslav Šicel, Đurđica Ivanišević, prof. dr. sc. Stjepan Hranjec, mr. sc. Božidar Petrač, Ivan Pinter, mr. sc. Ivan Slišurić, prof. dr. sc. Stjepko Težak, dr. sc. Diana Zalar, Branimir Donat i Ilija Pejić. Objavljen je zbornik radova u tiskanom i elektroničkom obliku *Đuro Sudeta – pjesnik i pripovjedač* (uredili akademik M. Šicel i I. Pejić). Bio je to zajednički izdavački pothvat Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Bjelovarsko-bilogorske županije 2005. (Vidjeti: Ilija Pejić: Stogodišnjica rođenja Đure Sudete: od pretiska do elektroničke knjige: digitalizacija zavičajne baštine. *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, LI, 2008., br. 1-4, str. 64-72.)

Nastojanja i ključne odluke

Pojedinačne inicijative i nastojanja u 2003. podržao je Grad Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija. Gradsko je poglavarstvo Grada Bjelovara na 38. sjednici održanoj 30. lipnja 2003. razmatralo *Promemoriju sa sastanka o osnivanju Zavoda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* i donijelo zaključak o načelnom „odobrenju za osiguranje prostora u Bjelovaru za rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zavoda za znanstveno-istraživački rad“.

Za osnivanje Zavoda u Bjelovaru osobito je važno *Pismo namjere* koje su uputili Akademiji 14. listopada 2003. Đurđa Adlešič, gradonačelnica, i Damir Bajs, župan. *Pismo namjere* nastalo je na temelju inicijativnog sastanka održanog 13. lipnja 2003. na kojem su u ime Akademije bili akademik Ivo Padovan, predsjednik, i prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, tajnik, te domaćini Đurđa Adlešič, Damir Bajs i dr. sc. Vladimir Strugar. Na sastanku su iskazani obostrani razlozi za osnivanje Zavoda u Bjelovaru. U pismu se izjašnjava o tome da će Grad Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija osigurati prostorne i materijalne uvjete za rad Zavoda i za rad „jedne administrativne osobe“, a Akademija će izdvajati sredstva za rad voditelja/upravitelja Zavoda.

Provodeći *Pismo namjere*, Županijsko je poglavarstvo Bjelovarsko-bilogorske županije na 24. sjednici održanoj 18. rujna 2003. donijelo *Odluku o potpori inicijativi za*

Pismo namjere od 14. listopada 2003.

osnivanje Zavoda za znanstvenoistraživački rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru. U Odluci se, osim potpore osnivanju Zavoda, utvrđuje da će Bjelovarsko-bilogorska županija snositi „dio troškova osnivanja i rada Zavoda.“

Odluka Bjelovarsko-bilogorske županije (2003.)

Dobra je priprema omogućila ostvarivanje ideje o osnivanju Zavoda u Bjelovaru, jer je Predsjedništvo Akademije donijelo 29. prosinca 2003. Odluku o osnivanju Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Bjelovaru (broj: 10-36/4-2003).¹

¹ Tom je prigodom autor ovoga članka dobio telegram Zavoda za znanstvenoistraživački rad u Varaždinu sljedećeg sadržaja: „...raduje nas osnivanje Zavoda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru. On je rezultat vašeg htjenja, želje i rada. Čestitamo. Vjerujemo u uspješnu suradnju. Primite čestitke za božićne blagdane i novu 2004. godinu. S poštovanjem mr. sc. Eduard Vargović i mr. sc. Ivan Grabar.“

Temeljem članka 23. Zakona o Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti i članka 39. Statuta Akademije, Skupština Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na sjednici održanoj 29. prosinca 2003. donijela je

O D L U K U
o osnivanju Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad
Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru

Članak 1.

Na inicijativu Bjelovarsko-bilogorske županije, Grada Bjelovara i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti osniva se ustrojstvena jedinica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti pod nazivom Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru.

Članak 2.

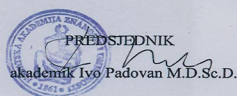
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru obavljat će svoju djelatnost u skladu sa Statutom i programom rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i svojim djelovanjem promicati znanstvenu djelatnost i umjetničko stvaralaštvo u gradu Bjelovaru i širem gravitacijskom području.

Članak 3.

Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Bjelovarsko-bilogorska županija i Grad Bjelovar ugovorno će utvrditi način djelovanja Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru i ostala pitanja značajna za rad te jedinice. Bjelovarsko-bilogorska županija i Grad Bjelovar osigurat će poslovni prostor i sve potrebne materijalne uvjete za rad Zavoda, te za rad jedne administrativne osobe, a Akademija će izdvajati sredstva za plaću upravitelja Zavoda

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK
akademik Ivo Padovan M.D.Sc.D.

Broj: 10-36/4-2003.

Odluka o osnivanju Zavoda u Bjelovaru (2003.)

Sljedeći korak u ostvarivanju odluke Predsjedništva Akademije o osnivanju Zavoda (2003.) i *Pisma namjere* (2003.) bilo je potpisivanje *Ugovora o radu Zavoda* između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije 9. svibnja 2005. *Ugovor* je u ime Akademije potpisao njezin predsjednik akademik Milan Moguš, a u ime lokalne zajednice Đurđa Adlešič, gradonačelnica, i Damir Bajs, župan². U ugovoru se, između ostaloga, utvrđuje unutarnja organizacija Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru, način osiguravanja potrebnih sredstava za rad Zavoda i djelatnost Zavoda koja obuhvaća:

² O osnivanju Zavoda vidjeti članak: Vladimir Strugar: U Bjelovaru utemeljen Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, *Bjelovarski učitelj*, XI., 2006., br. 2, str. 71-73.

- znanstvena i stručna istraživanja na području humanističkih, društvenih i prirodnih znanosti u suradnji s vanjskim znanstvenim i stručnim suradnicima;
- pokretanje i organiziranje znanstvenih skupova i savjetovanja značajnih za razvoj znanosti i primjene znanstvenih rezultata u praksi;
- organiziranje izložaba s područja znanosti i umjetnosti kojima se Zavod bavi;
- objavljivanje rezultata znanstvenoistraživačkog rada u odgovarajućim edicijama, sukladno kriterijima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na području izdavačke djelatnosti.³

U *Ugovoru o radu* definirane su obveze izdvajanja sredstava za rad Zavoda. Prema njemu, Akademija osigurava sredstva za plaću i ostala materijalna primanja upravitelja Zavoda i za nagradu voditelja Zavoda, dok Grad Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija osiguravaju sredstva za isplatu plaće i ostalih materijalnih primanja za rad jednog administratora koji će biti u radnom odnosu te za nabavu osnovnih sredstava i inventara za opremu prostora Zavoda.

Sredstva Zavoda posebno se evidentiraju u Financijsko-ekonomskom odjelu Akademije i mogu se koristiti samo za plaćanje troškova navedenih u *Ugovoru*.

Osim toga *Ugovor* predviđa zapošljavanje jednog zaposlenika u znanstvenom ili suradničkom zvanju, o čemu će zajednički odlučiti, kada se stvore uvjeti, osnivači, odnosno potpisnici *Ugovora o radu Zavoda u Bjelovaru*.

Prostor za rad Zavoda u Bjelovaru

U članku 4. *Ugovora* utvrđena je obveza Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije da osiguraju prostor: „Poslovni prostor za sjedište i rad Zavoda osigurat će Županija i Grad, koji ovim Ugovorom preuzimaju i obvezu podmirivanja svih troškova tekućeg i investicijskog održavanja, te režijske troškove poslovnog prostora Zavoda.“

Na temelju članka 4. *Ugovora*, Grad i Županija nastoje osigurati odgovarajući prostor za rad Zavoda. U prvom trenutku, kao privremeno rješenje, predviđen je prostor u zgradi Hrvatske gospodarske komore – Gospodarske komore Bjelovarsko-

³ O planovima rada Zavoda i realizaciji vidjeti: Slobodan Kaštela (gl. urednik): *Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti kroz fotografije*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2007., str. 57.; *Ljetopis Hrvatske akademije za 2008.* Knjiga 112, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2009., str. 395-396; *Ljetopis Hrvatske akademije za 2009.* Knjiga 113, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2010., str. 416-417; *Ljetopis Hrvatske akademije za 2010.* Knjiga 114, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2011., str. 426-427; *Planovi rada za 2007.*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2006., str. 101-103; *Planovi rada za 2008.*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2007., str. 93-94; *Planovi rada za 2009.*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2008., str. 93.-94.; *Planovi rada za 2010.*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2009., str. 102.-103.; *Planovi rada za 2011.*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2010., str. 107-109.

bilogorske županije.⁴ O toj je mogućnosti Bjelovarsko-bilogorska županija obavijestila 10. studenoga 2005. Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti: „Obaviješteni smo od strane Gospodarske komore Bjelovar da prostori namijenjeni za rad Zavoda čekaju početak korištenja, te da će u dogledno vrijeme Grad Bjelovar biti u mogućnosti ispuniti svoju ugovornu obvezu osiguranja trajnog smještaja nakon preseljenja ... u objekt tzv. žute vojarnje.“ Ocjenjujući da je bolje trajno riješiti prostor za rad Zavoda, kako je Županija najavila, Zavod nije počeo raditi u Gospodarskoj komori Bjelovar nego je u rujnu 2006. uređen gradski prostor u obnovljenoj vojarni u Ulici Antuna Branka Šimića 1. Prostor obuhvaća tri radna prostora, knjižnicu i priručnu kuhinju s ukupno 93 m².

Kadrovska organizacija Zavoda

U spomenutom dopisu Bjelovarsko-bilogorske županije od 10. studenoga 2005. predlaže se Akademiji „da se razmotri imenovanje voditelja odnosno upravitelja Zavoda“ kako bi oni obavili poslove koji su preduvjet za rad Zavoda. U dopisu se ističe i sljedeće: „Zamolili bismo da razmotrite mogućnost da se za upravitelja Zavoda imenuje dr. sc. Vladimir Strugar, koji bi svojim stručnim i organizacijskim sposobnostima omogućio brzi i kvalitetni početak rada Zavoda, što nam je svima zajednički cilj, uz zahvalu Akademiji na dosadašnjem razumijevanju.“

Uprava Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na redovitoj sjednici održanoj 21. studenoga 2005. imenovala je upraviteljem Zavoda u prvom mandatu prof. dr. sc. Vladimira Strugara, a zatim 3. prosinca 2008. i u drugom mandatu.

Poslove administrativne tajnice obavljala je Milada Vlček Sokolović (viša stručna sprema, statističar) od imenovanja 6. studenoga 2006. pa sve do odlaska u mirovinu 15. rujna 2010. Potom je na mjesto administrativne tajnice izabrana Sandra Kljaić (srednja stručna sprema, upravni referent), koja je počela raditi 1. prosinca 2010.

Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, na temelju prijedloga Razreda za društvene znanosti, na redovitoj sjednici od 24. rujna 2008. donijelo je Odluku da se prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, član suradnik, imenuje voditeljem Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru (*Ljetopis*, 2009., str. 172.).

Radi unaprjeđivanja rada Zavoda, imenovani su 25. ožujka 2009. članovi Znanstvenog vijeća: predsjednik prof. dr. sc. Slobodan Kaštela te članovi prof. dr. sc. Vladimir Strugar, mr. sc. Tatjana Badrov i Ilija Pejić.

Organizacija znanstveno-stručnih skupova

Zavod je od početka rada, sukladno programskim zadaćama Akademije i uočnim potrebama lokalne zajednice, osobitu pozornost poklanjao organizaciji znan-

⁴ U Ulici Petra Preradovića 4/I Bjelovar.

stvenih i stručnih skupova shvaćajući da taj oblik rada omogućuje troje: prvo, znanstveno i stručno proučavanje različitih društvenih i prirodnih pojava i događaja s povijesnog i suvremenog aspekta, a što je u praksi lokalne zajednice nedostajalo; drugo, angažirati vlastiti istraživački potencijal kao kapital koji može pridonijeti, danas i u perspektivi, razvoju Bjelovarsko-bilogorske županije i, treće, uvoditi znanstvene kriterije vrednovanja koji su osnovno mjerilo kvalitete rada.

Prvi je znanstveni skup održan 7. prosinca 2006. pod nazivom *250. obljetnica Bjelovara: izgradnja i razvoj 1756. – 2006.*⁵, što je bio logičan izbor teme s obzirom na to da je Bjelovar 2006. obilježavao 250 godina od utemeljenja. Prema tome njegov je cilj bio da se u 14 izlaganja prezentiraju spoznaje o nekim ključnim događajima i pojavama u povijesti Bjelovara.

S obzirom na činjenicu da je organizacijom toga skupa Zavod učinio prvi važan korak – predstavio se javnosti – skup je, što se i očekivalo, izazvao veliko zanimanje građana Bjelovara i stručnjaka. Prisustvovanjem i pozdravnim riječima skup i rad Zavoda podržali su akademik Slavko Cvetnić, glavni tajnik Akademije, Đurđa Adlešić, gradonačelnica grada domaćina, i Damir Bajs, župan Bjelovarsko-bilogorske županije.

O povijesnim su spoznajama na znanstvenom skupu govorili sljedeći autori:⁶
prof. dr. sc. Mirela Slukan Altić (Zagreb): *Razvoj i izgradnja Bjelovara u kartografskim izvorima: od vojne utvrde do slobodnog kraljevskog grada;*

prof. dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević (Zagreb): *Proces pretvaranja Bjelovara iz vojničkog u privredni centar od 1871. do 1910. godine;*

prof. dr. sc. Ivan Dadić (Zagreb): *Prometno značenje Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije za panonsku Hrvatsku;*

mr. sc. Goran Jakovljević (Zagreb): *Bjelovar prije Bjelovara;*

Željko Pleskalt (Bjelovar): *Bjelovarske pukovnije na europskim ratištima 1756. – 1918. godine;*

prof. dr. sc. Vladimir Strugar (Bjelovar): *Počeci i razvoj školstva u Bjelovaru od 1761. do danas;*

Ilija Pejić (Bjelovar): *Književni život Bjelovara u prvoj polovici 20. stoljeća;*

doc. dr. sc. Inga Lisac (Zagreb): *Obitelj Fleischer u kulturnom životu Bjelovara;*

prof. dr. sc. Snježana Paušek-Baždar (Zagreb): *Kemijski rad Gustava Fleischera;*

akademik Nenad Trinajstić (Zagreb): *Božidar Rogina (1901. – 1967.) – pionir prehrambene kemije u Hrvatskoj;*

⁵ Vidjeti: Vladimir Strugar: Održan znanstveni skup o izgradnji i razvoju Bjelovara 1756.-2005. *Bjelovarski učitelj*, XI., 2006., br. 3, str. 57-63.; Vladimir Strugar: Znanje je temeljna proizvodna snaga i glavni uvjet uspješnosti, *Bjelovarac*, 30. studenoga 2006., str. 3.

⁶ Cjeloviti su tekstovi izlaganja objavljeni. Vidjeti: *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, Zagreb – Bjelovar, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2007., br. 1, str. 9-238.

Silvija Sitta (Bjelovar): *Doprinos Čeha kulturnom životu Grada Bjelovara;*
Mladen Medar (Bjelovar): *Prilog istraživanju povijesti Židova u Bjelovaru;*
mr. sc. Zorka Renić (Bjelovar): *Bjelovarske čitaonice i knjižnice početkom 20. stoljeća;*
mr. sc. Davorin Diklić, dr. med., (Bjelovar): *Razvoj zdravstva u Bjelovaru.*

7. PROSINCA 2006.
OD 9. SATI
GRADSKA VIJEĆNICA
A.B.ŠIMIĆA 1

1756.

nastajanje

BJELOVAR
250
CODINA

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI I
ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD HAZU U BJELOVARU
ORGANIZIRAJU

ZNANSTVENI SKUP
250. OBLJETNICA BJELOVARA
IZGRADNJA I RAZVOJ 1756.-2006.

SUDIJELOJU:
MIRELA SLUKAN ALTIĆ, MIRA KOLAR-DIMITRIJEVIĆ, IVAN DADIĆ, GORAN JAKOVljeVIĆ,
ŽELJKO PLESKALT, VLADIMIR STRUGAR, ILIJA PEJIĆ, INGA LISAC, SNEŽANA PAUŠEK-BAŽDAR,
NENAD TRINAJSTIĆ, SILVIJA SITTA, MLADEN MEDAR, ZORKA RENIĆ I DAVORIN DIKLJIĆ

**Prvi znanstveni skup Zavoda
za znanstvenoistraživački rad
HAZU-a**

**Bjelovar u
akademsom
ozračju**

- Današnji skup nastavima, znanstvenicima, brojem predavanja i temeljitošću najavljuje svjetle dane Zavoda. Grad Bjelovar ovim se okupljanjem pridružio Dubrovniku, Rijeci, Zagrebu i drugima u kojima djeluju zavodi za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - naglasio je akademik Slavko Cvetnić, glavni tajnik HAZU-a na početku znanstvenog skupa o 250. obljetnici Bjelovara.

Impresivna predavanja održali su dr. sc. Ivan Dadić, mr. sc. Davorin Diklić, mr.sc. Goran Jakovljević, dr.sc. Mira Jilar Dimitrijević, doc. dr. sc. Inga Lisac, Mladen medar, dipl. arheolog i povjesničar umjetnosti, prof. dr. sc. Snježana Paušek-Baždar, Željko Pleskalt, prof.povijesti i sociologije, Ilija Pejić, prof. hrvatskog jezika i viši knjižničar, mr.sc. Zorka Renić, knjižničarka informatrica, Silvija Sitta, dipl. etnolog, doc. dr. sc. Mirela Slukan- Altić, doc. dr. sc. Vladimir Strugar te akademik Nenad Trinajstić.

Nazočili su mnogi uglednici, među njima potpredsjednica Hrvatskog sabora i gradonačelnica Bjelovara Đurđa Adlešić, saaborski zastupnici dr. Karmela Caparin i dipl. ing. Željko Ledinski, župan Damir Bajs i drugi ugledni gosti.

Prije skupa je izdan Sažetak radova, a početkom sljedeće godine izaći će zbornik svih radova s prvog znanstvenog skupa Zavoda za znanstvenoistraživački rad HAZU-a u Bjelovaru. r.s.

Plakat prvog znanstvenog skupa

Bjelovarac, 14. prosinca 2006.

Plakat prvog znanstvenog skupa i napis u gradskim novinama (2006.)

Na izbor teme za drugi znanstveni skup utjecala je činjenica da je Bjelovarsko-bilogorska županija obilježavala 135 godina (1871. – 2006.) djelovanja u različitim upravno-teritorijalnim ustrojima i time je nosila različite nazive: Bjelovarska županija (1871. – 1886.), Bjelovarsko-križevačka županija (1886. – 1922./1924.), Velika

župa Bilogora (1941. – 1945.) i Bjelovarsko-bilogorska županija (od 1992. godine). Znanstveni je skup, čije je sudionike u ime Akademije pozdravio akademik Pavle Dešpalj, a u ime Bjelovarsko-bilogorske županije Damir Bajs, održan 18. listopada 2007. pod nazivom *Bjelovarsko-bilogorska županija: prošlost i sadašnjost*, na kojem je 17 autora predstavilo svoja istraživanja povijesti i sadašnjosti Bjelovarsko-bilogorske županije.⁷ Autori izlaganja bili su:

- prof. dr. sc. Mirela Slukan Altić (Zagreb): *Povijest županijskog upravno-teritorijalnog ustroja Bjelovarsko-bilogorske županije*;
- prof. dr. sc. Mira Kolar-Dimitrijević (Zagreb): *Ukinuće Bjelovarsko-križevačke županije i kako je to područje prošlo u vrijeme djelovanja Osječke i Zagrebačke oblasne skupštine 1927. i 1928.*;
- prof. dr. sc. Dragutin Feletar, Petar Feletar (Koprivnica): *Promjene u prostornom rasporedu stanovništva na području Bjelovarsko-bilogorske županije od 1857. do 2001. godine*;
- dr. sc. Vjenceslav Herout (Daruvar): *Kulturno-prosvjetni rad Čehâ na prostoru Bjelovarsko-bilogorske županije*;
- dr. sc. Jaroslav Vaculik (Brno): *Emigracija Čehâ u Hrvatsku i njihova poslijeratna reemigracija*;
- dr. sc. Marinko Prka (Bjelovar): *130 godina organiziranog šumarstva na području Bjelovarsko-bilogorske županije*;
- dr. med. Dubravko Habek (Zagreb): *Povijesni razvoj primaljstva, porodništva i ginekologije bjelovarskoga kraja*;
- Mladen Medar (Bjelovar): *Epidemiološki izvještaj kraljevskog podžupanijskog liječnika dr. Izidora Schlicka iz 1888. godine*;
- dr. sc. Goran Jakovljević (Bjelovar): *Bjelovar u srednjovjekovnim vrelima*;
- Ilija Pejić (Bjelovar): *Književni život Bjelovara u drugoj polovici 20. stoljeća (1945. – 1990.)*;
- mr. sc. Mirjana Jakčin Ivančić (Daruvar): *Vrtna umjetnost Daruvara kroz povijest*;
- mr. sc. Željka Štefša (Daruvar): *Demografska kretanja „daruvarskog kraja“ u razdoblju od 1857. do 2001.*;
- Berislav Schejbal (Daruvar): *Neki izvori za potordu eneolitičke seobe naroda Jaza/Lássioi u sredozemnom bazenu*;
- dr. sc. Hrvoje Petrić (Zagreb): *Osnivanje prvih organizacija Hrvatske pučke seljačke stranke u sjevernom dijelu Bjelovarsko-križevačke županije (1904. – 1908.)*;
- Željko Karaula (Bjelovar): *„Demokracija je počela“: demokratski izbori u Općini Bjelovar (1990.)*;
- Mladen Vezmarović (Bjelovar): *Tri akademika s područja Bjelovarsko-bilogorske županije*;
- prof. dr. sc. Josip Biškup (Zagreb): *Biografski leksikon Bjelovarsko-bilogorske županije: značajan prilog hrvatskoj životopisnoj leksikografiji*.

⁷ Cjeloviti su tekstovi izlaganja objavljeni. Vidjeti: *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, Zagreb – Bjelovar, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2008., br. 2, str. 9-305.

Plakat drugoga znanstvenog skupa (2007.)

Suvremenom stanju i razvoju Županije bilo je posvećeno znanstveno savjetovanje *Bjelovarsko-bilogorska županija: razvoj temeljen na znanju* koje je održano 26. studenoga 2009. na temelju pozitivnog mišljenja akademika Zvonka Baletića o projektu znanstvenog savjetovanja (*Ljetopis*, 2009., str. 151-152).

Dva su dokumenta potaknula ideju o održavanju znanstvenog savjetovanja i definiranju naziva. Prvi je *Deklaracija o znanju* (Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2002.), a drugi *Hrvatska temeljena na znanju i primjeni znanja* (HAZU, 2004.). Sukladno preporukama navedenih dokumenata, koje se, nažalost, premalo primjenjuju u životu Hrvatske, savjetovanje je imalo dva cilja: proučiti i opisati stanje u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji s obzirom na obilježja gospodarskog, obrazovnog i kulturnog razvoja temeljenog na znanju i ukazati na pravce razvoja Županije temeljene na znanju (*Ljetopis*, 2010., str. 416).

Uime Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na savjetovanju je sudjelovao prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, voditelj Zavoda u Bjelovaru⁸. Sudionike skupa pozdravili su još Ante Topalović, zamjenik gradonačelnika Grada Bjelovara, i Miroslav Čačija, župan Bjelovarsko-bilogorske županije.

Na skupu je prezentirano šest izlaganja⁹ i sedam rasprava stručnjakā iz gospodarstva:

prof. dr. sc. Nada Karaman Aksentijević i mr. sc. Zoran Ježić (Rijeka): *Razvojna pozicija Bjelovarsko-bilogorske županije prema ključnim komponentama razvoja temeljenog na znanju;*

dr. sc. Jadranka Švarc (Zagreb): *Gospodarstvo znanja i lokalni razvoj: posljedice za inovacijsku politiku;*

dr. sc. Ante Čikić (Bjelovar): *Znanost, tehnika, tehnologija, gospodarstvo – idu li u istom smjeru;*

mr. sc. Tanja Badrov (Bjelovar): *Potrebe za dodatnim znanjima i vještinama na tržištu rada u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji;*

Ilija Pejić (Bjelovar): *Narodne knjižnice – potpora formalnom i neformalnom obrazovanju;*

prof. dr. sc. Vladimir Strugar (Bjelovaru): *„Druga obrazovna prilika“: potrebe, mogućnosti i ostvarenja;*

rasprava: Josip Renić, Friderika Ungar, Ivan Lovrić, Dinko Klasan, Emira Škalić, Renata Keres, Tina Gatalica.

Uzimajući u obzir važnost teme i predloženih mjera za razvoj gospodarstva u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, sudionici skupa pripremili su preporuke te ih saželi u dokument *Bjelovarsko priopćenje*. Preporuke se odnose na upravljanje znanjem i razvijenost ljudskih potencijala, model regionalnog inovacijskog sustava (RIS), sinergijsko djelovanje znanosti, tehnike i tehnologije, obrazovanje u funkciji usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada, posrednike znanja i sudionike društva

⁸ Uvodne su riječi objavljene u časopisu *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, 2009., br. 3, str. 9-10. Vidjeti: *Ljetopis Hrvatske akademije za 2010.* Knjiga 114, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2011., str. 187.

⁹ Vidjeti: *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, Zagreb – Bjelovar, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2009., br. 3, str. 11-140.

znanja, obrazovanje odraslih i poticajno društveno i gospodarsko okruženje (Strugar, 2009., str. 135-140).

Radno predsjedništvo i prof. dr. sc. Slobodan Kaštela
na znanstvenom savjetovanju (2009.)

Četvrti skup pod nazivom *Garić-grad i okolica – od srednjovjekovlja do suvremenosti* održan je 28. listopada 2010. u Podgariću. Cilj znanstveno-stručnog skupa bio je prezentirati istraživanja koja će dopuniti spoznaje o povijesti srednjovjekovne utvrde Garić-grad i njegove okolice. Osim što je stručna javnost potaknula održavanje skupa, on je bio potreban s obzirom na to da se u suvremeno doba pojačao interes za očuvanje, uređenje i korištenje Garić-grada kao povijesnog i turističkog mjesta. Sudionike skupa pozdravili su akademik Franjo Šanjek¹⁰, Miroslav Čaćija, župan Bjelovarsko-bilogorske županije, Andrija Rudić, dožupan Sisačko-moslavačke županije, i Mato Tonković, načelnik Općine Berek i domaćin skupa.

Na skupu je prezentirano 14 tema¹¹:

- dr. sc. Silvija Pisk (Zagreb): *Toponim Garić u povijesnim izvorima*;
Ivana Škiljan (Gornja Stubica): *Kasnogotički pećnjaci s Garić-grada*;
dr. sc. Krešimir Regan (Zagreb): *Plemićki grad Garić*;

¹⁰ Pozdravne riječi akademika Franje Šanjeka objavljene su u časopisu *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, 2011., br. 4, str. VII-VIII. Vidjeti: *Ljetopis Hrvatske akademije za 2010.* Knjiga 114, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2011., str. 149, 541.

¹¹ Vidjeti: *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, Zagreb – Bjelovar, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2011., br. 4, str. 1-300.

- dr. sc. Hrvoje Petrić (Zagreb): *Prilozi poznavanju područja oko Garića u 17. stoljeću;*
Ruža Lenac-Brleković (Garešnica): *Pavlini u Gariću;*
dr. sc. Tajana Pleše (Zagreb): *Arheološka istraživanja pavlinskog samostana Blažene Djevice Marije na Moslavačkoj gori (Bela Crkva);*
Krešimir Karlo i dr. sc. Tajana Pleše (Zagreb): *Rezultati dosadašnjih arheoloških istraživanja Garić-grada;*
Milan Pezelj (Bjelovar): *Garić-grad: pregled tehničke dokumentacije;*
Jasmina Uroda Kutlić (Kutina): *Garić-grad u fundusima Muzeja Moslavine;*
Željko Karaula (Bjelovar): *Garić-grad u historiografiji;*
dr. sc. Ljiljana Dobrovšak (Zagreb): *Brojčano stanje Židova na području Bjelovarsko-križevačke županije (1857. do 1918.);*
doc. dr. sc. Hrvoje Gračanin (Zagreb): *Ivan Paližna u povijesnim vrelima i historiografiji;*
dr. sc. Zrinka Nikolić Jakus (Zagreb): *Obitelj Čupor Moslavački;*
dr. sc. Željko Dugac (Zagreb): *Čaranje i bajanje za zdravlje u okolici Garića.*

Glavni ulaz u utvrdu Garić-grad (2010.)

Grad Bjelovar od 2009. financira četverogodišnji znanstvenoistraživački projekt pod nazivom *Povijest Bjelovara od njegova utemeljenja do kraja Domovinskog rata. Ugovor* između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Grada Bjelovara u vezi s tim projektom potpisan je 10. lipnja 2009. (broj: 10-36/8-09).

Projekt realiziraju trojica istraživača. Doc. dr. sc. Hrvoje Petrić proučava osnivanje naselja u 17. st., njegovo nastajanje kao utvrde, postupno razvijanje naselja tipa trgovišta i bitna vojna obilježja. Posebno se osvrće na Severinsku bunu (1755.), koja je bila povod za izgradnju modernog Bjelovara 1756. Prof. dr. sc. Željko Holjevac

obrađuje povijest Bjelovara od 1756. do 1871. Istraživanje obuhvaća važne društvene, pravne, vojne i gospodarske aspekte razvoja. Željko Karaula proučava razvoj grada od 1871. do kraja Domovinskog rata (1995.).

Voditelj je projekta prof. dr. sc. Vladimir Strugar, a glavni i odgovorni urednik monografije, koja će biti objavljena do kraja 2012., jest prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, voditelj Zavoda u Bjelovaru.

Stoga je Zavod, u sklopu istraživanja, pripremio znanstveni kolokvij koji je održan 27. rujna 2011. pod nazivom *Povijest Bjelovara – nove spoznaje* kako bi istraživači povijesti Bjelovara prezentirali izabrane dijelove rezultata svojih istraživanja.¹²

U ime Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kolokvij u je prisustvovao i sudionike pozdravio akademik Franjo Šanjek.

Izlaganja su imali:

doc. dr. sc. Hrvoje Petrić (Zagreb): *Novi prilozi za povijest Bjelovara*;

prof. dr. sc. Željko Holjevac (Zagreb): *Bjelovar 1787. godine: vojni grad, ljudi, identitet* i Željko Karaula (Bjelovar): *Između „izazova i odgovora“ – novi podatci o istraživanju povijesti Bjelovara 1871. – 1995.*

Znanstveni je kolokvij održan u povodu 150 godina Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i obilježavanja Dana Grada Bjelovara.

Među skupovima koje je Zavod organizirao valja spomenuti i okrugli stol pod nazivom *Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru: uloga, znanstveni potencijali i perspektive* koji je održan 23. svibnja 2007., a cilj mu je bio informirati stručnu javnost o kratkoročnim i dugoročnim programskim zadacima Zavoda s obzirom na to da su to bile početne godine njegova rada. Na okruglom stolu sudjelovale su osobe sa znanstvenim stupnjem magistra ili doktora znanosti te osobe koje se uspješno bave stručnim i znanstvenim radom (Strugar, 2007., str. 53). Bio je to poziv na suradnju stručnog i znanstvenog potencijala u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. Zavod nakon skupa stvara bazu podataka o istraživačima, znanstvenicima i stručnim radnicima Bjelovarsko-bilogorske županije.

¹² Kada je riječ o realizaciji dugoročnih projekata, spomenimo da je u *Planovima rada Zavoda od 2007.* bilo pisanje *Leksikona Bjelovarsko-bilogorske županije*. Županijsko poglavarstvo Bjelovarsko-bilogorske županije na sjednici održanoj 3. srpnja 2008. donijelo je Odluku o prihvaćanju projekta o izradi *Enciklopedije Bjelovarsko-bilogorske*. Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na svojoj 3. (164.), redovitoj sjednici, održanoj 31. ožujka 2010., podržalo je inicijativu Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije u Bjelovaru i odluku Poglavarstva Bjelovarsko-bilogorske županije o izradi Leksikona bjelovarsko-bilogorskog. Očekuje se da izradu *Leksikona* financira Bjelovarsko-bilogorska županija. Zaključeno je da se ostvari u suradnji s Leksikografskim zavodom „Miroslav Krleža“, a planira se da će njegova izrada trajati četiri godine. Stručne i organizacijske poslove izrade *Leksikona* u ime Hrvatska akademije obavljat će Akademijin Zavod u Bjelovaru s Leksikografskim zavodom „Miroslav Krleža“. O načelnoj odluci Predsjedništva obaviješten je Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“. Vidjeti još: Vladimir Strugar: *Enciklopedija županije: izdavački pothvat desetljeća, Regija*, 19, str. 12.

Plakat znanstvenog kolokvija (2011.)

Zavod je bio i suorganizator nekih skupova koje su organizirale povijesne, kulturne, obrazovne ustanove. Tako je bio jedan od suorganizatora 42. savjetovanja *Arhivska služba i gospodarski arhivi* održanog u Bjelovaru od 2. do 4. listopada 2007. čiji su organizatori bili Hrvatski državni arhiv i Državni arhiv Bjelovar.

Nakladnička djelatnost

Nakladnička je djelatnost Zavoda bila usmjerena prije svega na objavljivanje knjiga sažetaka i cjelovitih tekstova izlaganja sa skupova te kataloga izložaba. Međutim tijekom 2011. sve se češće javljala potreba za objavljivanjem i opsežnijih tekstova koji obrađuju teme važne za Bjelovarsko-bilogorsku županiju.

Zavod je nakladničku djelatnost ostvarivao objavljivanjem knjige sažetaka uoči održavanja znanstvenih skupova i savjetovanja.

Objavljene su sljedeće knjige sažetaka: *250. obljetnica Bjelovara: izgradnja i razvoj (1756. – 2006.)* (2006.), *Bjelovarsko-bilogorska županija: prošlost i sadašnjost* (2007.), *Bjelovarsko-bilogorska županija: razvoj utemeljen na znanju* (2009.), *Garić-grad i okolica – od srednjovjekovlja do suvremenosti* (2010.).

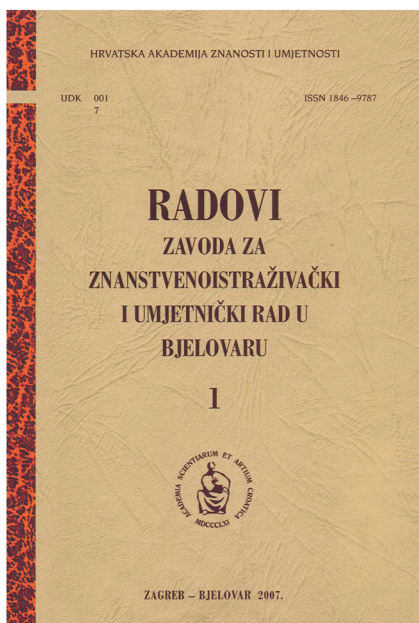
Naslovnice knjiga sažetaka sa znanstveno-stručnih skupova i savjetovanja
(2006., 2007., 2009., 2010.)

Cjelovita izlaganja sa skupova objavljena su u časopisu *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, čiji je prvi broj objavljen 2007.

O radu časopisa brinu članovi Uredništva, a to su: prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, glavni i odgovorni urednik, prof. dr. sc. Vladimir Strugar, Mladen Medar, Ilija Pejić i dr. sc. Vjenceslav Herout.

U prvom broju (2007.) objavljeno je trinaest izlaganja sa znanstvenog skupa posvećenog 250. obljetnici utemeljenja i razvoja Bjelovara (1756. – 2006.).¹³

Potom su objavljena još tri broja. U 2008. objavljena su izlaganja sa znanstvenog skupa *Bjelovarsko-bilogorska županija: prošlost i sadašnjost*, zatim su u 2009. objavljena izlaganja i rasprava sa znanstvenog savjetovanja¹⁴ *Bjelovarsko-bilogorska županija: razvoj utemeljen na znanju* i u 2011. je objavljen 4. broj časopisa *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, a sadrži 13 izlaganja sa znanstvenostručnog skupa *Garić-grad – od srednjovjekovlja do suvremenosti*.

Naslovnica 1. broja časopisa *Radovi* (2007.)

Obilježavajući 150 godina Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (1861. – 2011.), Zavod je pripremio dvije izložbe i objavio kataloge.

Prva izložba pod nazivom *Izdanja HAZU u fondovima i zbirkama narodnih knjižnica Bjelovarsko-bilogorske županije*, čiji su autori Ilija Pejić i Vladimir Strugar, imala

¹³ Časopis je od 1. broja (2007.) dostupan na mrežnom portalu RH HRČAK <http://www.hrcak.hr>.

¹⁴ Vidjeti: *Ljetopis Hrvatske akademije za 2010*. Knjiga 114, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2011., str. 530.

je cilj sažeto prikazati povijest Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, rezultate rada Zavoda u Bjelovaru te posebno zastupljenost Akademijinih tiskanih izdanja u fondovima i zbirkama narodnih knjižnica Bjelovarsko-bilogorske županije. Izložba je otvorena u Narodnoj knjižnici „Petar Preradović“ u Bjelovaru 6. svibnja i trajala je do 31. svibnja 2011.

Izložba *Veliki župani bjelovarski (1872. – 1924./1941. – 1945.)* otvorena je 7. lipnja 2011., uoči obilježavanja Dana Bjelovarsko-bilogorske županije¹⁵. Izložba s katalogom u kojem je životopise velikih župana napisao Željko Karaula, je dopuna spoznajama prezentiranim na skupu *Bjelovarsko-bilogorska županija: prošlost i sadašnjost* (2007.). „Okosnica kataloga kojim je popraćena izložba su životopisi šesnaest velikih župana prve dvije županije (Bjelovarske i Bjelovarsko-križevačke) te šest životopisa župana Velike župe Bilogora [...] s osobitim obzirom na životopis prvog župana Bjelovarske županije Ivana Trnskog“ (Strugar, Medar, 2011., str. 5.).

Nakladnička je djelatnost, kako smo rekli, obogaćena objavljivanjem opsežnijih tekstova u biblioteci *Posebna izdanja Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru* koju je osnovalo Znanstveno vijeće Zavoda 2011. U toj je biblioteci 2011. (1. knjiga) objavljena knjiga Vladimira Strugara *Zatvorena vrata budućnosti – rano napuštanje srednjoškolskoga obrazovanja*.

Organizacija izložbi

U planovima je rada Zavoda i priprema izložbi. Tako je Zavod 2008. organizirao zajedno s Gradskim muzejom Bjelovar izložbu *Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti kroz fotografiju*. Izložba je bila dostupna javnosti u Gradskom muzeju od 10. do 23. siječnja 2008.¹⁶

Popunjavajući plan rada u umjetničkom području, Zavod je podržao ideju Općine Velika Pisanica da se u rodnom mjestu akademika Ede Murtića utemelji manifestacija kao znak sjećanja na hrvatskoga i svjetskoga slikara. Stoga je Zavod u Bjelovaru, a na temelju dopisa Općine Velika Pisanica od 4. listopada 2010., uputio dopis Upravi Akademije 6. studenoga 2010. s molbom da Akademija prihvati navedenu inicijativu. Akademija je dopisom od 10. prosinca 2010. potvrdila da je „prijedlog jednoglasno podržao Razred za likovne umjetnosti [...] čiji je član bio i pokojni akademik Edo Murtić“. U istom je dopisu predloženo da „akademik Zlatko Keser bude član organizacijskog odbora“ te da se Zavod u Bjelovaru „uključi u rad napri-

¹⁵ Dan Bjelovarsko-bilogorske županije obilježava se 8. lipnja jer je toga dana 1871. područje današnje Županije, kojim je dotada upravljala vojska, naredbom cara i kralja Franje Josipa I. postalo dio ostalog dijela Hrvatske koji nije bio pod vojnom upravom. Nakon toga istog je dana utemeljena Bjelovarska županija, a prvi župan bio je Ivan Trnski (Nova Rača, 1819. – Zagreb, 1910.).

¹⁶ Vidjeti: Slobodan Kaštela (gl. urednik): *Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti kroz fotografije*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2007. [autor fotografija Damir Fabijanić]; *Ljetopis Hrvatske akademije za 2008.*, Knjiga 112, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2009., str. 131.

jed spomenutog organizacijskog odbora“.¹⁷ Uza sve te aktivnosti 6. studenoga 2010. otvorena je prigodna izložba pod nazivom *Edo Murtić – povratak u zavičaj* u Velikoj Pisanici. Postav je pripremio Mladen Medar, ravnatelj Gradskog muzeja Bjelovar, a obuhvatio je ulja na platnu, grafike i gvaševe, a u dokumentarnom dijelu fotografije i dokumente iz Murtićeva života koji su prvi put predstavljeni javnosti.

Sljedeće, 2011. godine Organizacijski odbor odlučuje da će aktivnosti ubuduće održavati pod nazivom *Dani Ede Murtića*. Sukladno tome, u 2011. je realiziran dvodnevni program. Na dan rođenja akademika Murtića, 4. svibnja 2011., postavljena je spomen-ploča na njegovu rodnu kuću. U ime Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti tom je činu prisustvovao akademik Velimir Neidhardt, potpredsjednik. Tog su dana sudionici u Sportsko-rekreacijskom centru *Kukavica* u Velikoj Pisanici gledali dokumentarni film *Edo Murtić 1921. – 2005.* autora Milana Bešlića.

Sljedećeg dana, 5. svibnja 2011., otvorena je izložba crteža akademika Zlatka Kesera.¹⁸

Pozivnica *Dani Ede Murtića* (2011.)

¹⁷ U Organizacijskom su odboru: Fredi Pali (predsjednik), Milan Bešlić (potpredsjednik i koordinator), akademik Zlatko Keser (potpredsjednik) i članovi Anđelka Papić, Andrea Prugovečki Klepac, Ranko Murtić, Vladimir Strugar, Vladimir Vlajnić, Mladen Medar, Zvonimir Karakaš i Ivana Gregorić. Vidjeti: Vladimir Strugar: Početni entuzijazam Murtićevog rodnog mjesta. U: *Edo Murtić – povratak u zavičaj*. Katalog izložbe. Općina Velika Pisanica; Gradski muzej Bjelovar, 2010., str. 4.

¹⁸ Izložba je održana u Galeriji Stari željeznički kolodvor, Poduzetnički park, Logorska 4, u Velikoj Pisanici.

Organizacija predavanja i predstavljanje izdanja Zavoda

Zavod i Gradski muzej Bjelovar organizirali su 24. ožujka 2011. predavanje dr. Inge Lisac pod nazivom *Povodom tristote obljetnice rođenja Rudera Boškovića*.

Akademik Franjo Tomić¹⁹ održao je 24. listopada 2011. predavanje *Stanje i mogućnosti razvoja hrvatske poljoprivrede u vrijeme pristupanja Europskoj uniji*.

Zavod je redovito javnosti predstavljao svaki broj časopisa *Radovi*,²⁰ ali je predstavljao i djela drugih autora, primjerice knjigu *Divlja ruža* akademika Gorana Tribusona (2009.).

Posebna čast – održana je sjednica Predsjedništva Hrvatske akademije u Bjelovaru

Sjednica Predsjedništva Akademije, koje ima 18 članova, održana je 28. listopada 2009. u gradskoj vijećnici odazivajući se na poziv Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije. Njome je predsjedao predsjednik akademik Milan Moguš. Uvodne su riječi uputili, osim predsjednika akademika Milana Moguša, i prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, tajnik Akademije i voditelj Zavoda u Bjelovaru, gradonačelnik Antun Korušec, župan Miroslav Čačija (*Ljetopis*, 2010., str. 96-97) i prof. dr. sc. Vladimir Strugar, upravitelj Zavoda (*Strugar*, 2009., 145-146).

Sa sjednice Predsjedništva Hrvatske akademije u Bjelovaru (2009.)

¹⁹ Životopis i bibliografija akademika Franje Tomića objavljeni u *Ljetopisu Hrvatske akademije za 2010.* Knjiga 114, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2011., str. 632-660.

²⁰ Vidjeti: *Ljetopis Hrvatske akademije za 2008.* Knjiga 112., Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2009., str. 130, 160, 497; *Ljetopis Hrvatske akademije za 2009.* Knjiga 113, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2010., str. 417, *Ljetopis Hrvatske akademije za 2010.* Knjiga 114, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2011., str. 152, 186.

Knjižnica Zavoda

Knjižnica Zavoda imala je krajem 2011. ukupno 1.820 svezaka. Osim što je Akademija dostavljala vlastita izdanja tijekom godine, Zavod je dobivao knjige i časopise drugih Akademijinih znanstvenoistraživačkih jedinica (Zadar, Osijek, Dubrovnik, Varaždin) te od ustanova Grada Bjelovara (Gradski muzej Bjelovar, Državni arhiv Bjelovar, Narodna knjižnica „Petar Preradović“). Knjižnica je popunjavana i donacijama, kao što je primjerice donacija Udruge *Sabre Foundation Zagreb* sa zbirkom knjiga iz područja odgoja i obrazovanja, Hrvatskoga državnog arhiva i Društva za povjesnicu Zagrebačke nadbiskupije „Tkalčić“ u Zagrebu. Zavod je kupovao knjige i iz vlastitih redovnih sredstava.

Nagrada za rezultate u znanosti

Gradsko vijeće Grada Bjelovara na sjednici održanoj 15. rujna 2011. donijelo je Odluku o dodjeli Zlatne plakete „Grb Grada Bjelovara“ Zavodu za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru „za izuzetne uspjehe na području znano-

Zlatna plaketa *Grb Grada Bjelovara* (2011.)

sti.“ Plaketa je dodijeljena na svečanoj sjednici Gradskoga vijeća 29. rujna 2011. u povodu obilježavanja Dana Grada Bjelovara, a u ime Akademije primio ju je prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, voditelj Zavoda, koji je tom prigodom zahvalio u ime svih nagrađenih.

Dani otvorenih vrata Zavoda

Opis rada Zavoda u Bjelovaru završavamo isticanjem manifestacije *Dani otvorenih vrata Hrvatske akademije* (29. – 30. studenoga 2011.). Naime Akademija je donijela odluku 26. listopada 2011. da se javnosti otvore prostori Akademije, a time i svih njezinih znanstvenoistraživačkih jedinica, te da joj se prezentiraju rezultati rada.

Stoga je Zavod u Bjelovaru pripremio 29. studenoga 2011. konferenciju za medije, uz sudjelovanje predstavnika Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije, na kojoj su riječju i slikom opisane aktivnosti koje je Zavod samostalno, ili u suradnji s drugim ustanovama, realizirao od 2006. do 2011.

Zaključak

Premda u članku opisujemo vrlo kratko razdoblje rada Zavoda, ipak treba naglasiti da su ostvareni rezultati petogodišnjeg rada dobar zalog za budućnost te korisno iskustvo iz kojega Zavod može učiti i na temelju kojega može planirati buduće aktivnosti u svojem radu.

U jubilarnoj godini, kada Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti obilježava 150 godina djelovanja (1861. – 2011.), treba izraziti zadovoljstvo što je dugogodišnja ideja o utemeljenju Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru ostvarena i što je Zavod našao svoje mjesto, ne samo u ključnim planovima razvoja lokalne zajednice, nego i u životu Grada Bjelovara i Bjelovarsko-bilogorske županije. Zavod stvara uvjete za provođenje znanstvenih i stručnih istraživanja, stvaranje

Dani otvorenih vrata HAZU-a Od 70 istraživača pola ih je iz Bjelovara

⇒ U povodu 150 godina Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Akademijinom Zavodu za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru organizirani su Dani otvorenih vrata. Upravitelj Zavoda prof. dr. sc. Vladimir Strugar na konferenciji za novinare istaknuo je da su od 2006. godine do danas održana tri znanstvena skupa, znanstveno savjetovanje i znanstveni kolokvij. U njima je sudjelovalo 70 istraživača, od kojih je pola njih iz Bjelovara. Uočiti znanstvenih skupova objavljen je sažetak radova, a cjelovita izlaganja objavljuju se u časopisu *Radovi*, čiji prvi broj je tiskan već 2007. godine.

Važan dio rada Zavoda je provođenje znanstveno-stručnog projekta “Povijest grada Bjelovara od njegova utemeljenja do kraja Domovinskog rata”, nakladnička djelatnost, predavanja te izložbe. U ovoj godini su održana predavanja dr. Inge Lisac o 300. obljetnici rođenja Rudera Boškovića i akademika Franje Tomića o stanju i mogućnostima razvoja hrvatske poljoprivrede u vrijeme pristupanja u Europsku Uniju. Zavod ima i malu knjižnicu s 1.820 svezaka, naglasio je Strugar, te dodao da je u Bjelovaru 2009. održana sjednica Predsjedništva HAZU-a, jedna od tri izvan Zagreba u 150 godina. (rs)

Bjelovarac 1. prosinca 2011.

novih znanja i primjenu znanja, što će utjecati na život i budućnost građana Bjelovarsko-bilogorske županije. Osim toga, otvorena su vrata za afirmaciju ljudskih potencijala u svim područjima rada i života koji su temeljni nositelji razvoja.

Bibliografija članaka objavljenih u časopisu *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru* (dodatak)

- Badrov, Tatjana (2009.), Potrebe za dodatnim znanjima i vještinama na tržištu rada u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 3, str. 73-95.
- Čikić, Ante (2009.), Znanost, tehnika, tehnologija, gospodarstvo – idu li istim smjerom. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 3, str. 55-71.
- Dadić, Ivan, Dragan Badanjak, Jasna Jurum-Kipke, (2007.), Prometno značenje Bjelovarsko-bilogorske županije za panonsku Hrvatsku. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 99-109.
- Dobrovšak, Ljiljana (2011.), Brojčano kretanje Židova na području Bjelovarsko-križevačke županije (1857. – 1918.). *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 205-235.
- Feletar, Dragutin, Petar Feletar, (2008.), Depopulacija i promjene u prostornom rasporedu stanovništva na području Bjelovarsko-bilogorske županije od 1857. do 2001. godine. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, 61-115.
- Gračanin, Hrvoje, (2011.) Ivan Paližna u povijesnim vrelima i historiografiji. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 237-267.
- Habek, Dubravko (2008.), Povijesni razvoj primaljstva, porodništva i ginekologije bjelovarskog kraja. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 169-186.
- Herout, Vjenceslav (2008.), Kulturno-prosvjetni rad Čehâ na prostoru Bjelovarsko-bilogorske županije. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 125-142.
- Jakčin Ivančić, Mirjana (2008.), Vrtna umjetnost Daruvara kroz povijest. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 231-251.
- Jakovljević, Goran (2007.), Bjelovar prije Bjelovara. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 55-70.
- Jakovljević, Goran (2008.), Bjelovar u srednjovjekovnim vrelima. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 187-198.
- Karaman Aksentijević, Nada, Zoran Ježić, (2009.), Razvojna pozicija Bjelovarsko-bilogorske županije prema nekim ključnim komponentama razvoja temeljenog na znanju. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 3, str. 11-28.

- Karaula, Željko (2008.), „Demokracija je počela“: demokratski izbori u Općini Bjelovar 1990. godine. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 287-305.
- Karaula, Željko (2011.), Garić-grad u historiografiji. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 83-99.
- Karlo, Krešimir (2011.), Rezultati dosadašnjih arheoloških istraživanja Garić-grada. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 135-148.
- Kolar-Dimitrijević, Mira (2007.), Pretvaranje Bjelovara iz vojničkoga u privredno središte od 1871. do 1910. godine. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 31-53.
- Kolar-Dimitrijević, Mira (2008.), Ukinuće Bjelovarsko-križevačke županije i kako je to područje prošlo u vrijeme djelovanja Osječke i Zagrebačke oblasne skupštine 1927. i 1928. godine. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 35-60.
- Lenac-Brleković, Ruža (2011.), Pavlini u Gariću. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 195-203.
- Lisac, Inga, (2007.) Obitelj Fleischer u kulturnom životu Bjelovara. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 217-238.
- Medar, Mladen (2007.), Prilog istraživanju povijesti Židova u Bjelovaru. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 161-177.
- Nikolić Jakus, Zrinka (2011.), Obitelj Čupor Moslavački. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 269-300.
- Paušek-Baždard, Snježana (2007.), Kemijski rad Gustava Fleischera. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 205-216.
- Pejić, Ilija (2007.), Književni život Bjelovara u prvoj polovici 20. stoljeća. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 125-145.
- Pejić, Ilija (2008.), Književni život Bjelovara u pedesetim godinama 20. stoljeća (1945. – 1960.). *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 199-229.
- Pejić, Ilija (2009.), Narodne knjižnice: potpora formalnom i neformalnom obrazovanju – visoko obrazovanje. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 3, str. 97-112.
- Petrić, Hrvoje (2008.), Osnivanje prvih organizacija Hrvatske pučke seljačke stranke u sjevernom dijelu Bjelovarsko-križevačke županije (1904. – 1908.). *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 265-285.
- Petrić, Hrvoje (2011.), Prilozi poznavanju nekih aspekata ekohistorije šireg područja oko Garića u 17. stoljeću. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 63-82.
- Pezelj, Milan (2011.), Garić-grad: pregled tehničke dokumentacije. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 119-133.

- Pisk, Silvija (2011.), Toponim Garić u povijesnim izvorima. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 1-14.
- Pleše, Tajana (2011.), Monasterium B. V. Mariae sub monte seu Promontorio Garigh, alias Garich. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 101-118.
- Pleskalt, Željko (2007.), Bjelovarske pukovnije na europskim ratištima 1756. – 1918. godine. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 111-124.
- Prka, Marinko (2008.), Šumarstvo na području Bjelovarsko-bilogorske županije od njezina osnutka do danas. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 143-167.
- Regan, Krešimir (2011.), Plemićki grad Garić. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 15-62.
- Renić, Zorka (2007.), Bjelovarske čitaonice i knjižnice početkom 20. stoljeća. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 147-160.
- Sitta, Silvija (2007.), Doprinos Čeha kulturnom životu Bjelovara. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 179-189.
- Škiljan, Ivana (2011.), Kasnogotički pećnjaci s Garić-grada. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 161-194.
- Slukan Altić, Mirela (2007.), Razvoj i izgradnja Bjelovara u kartografskim izvorima: od vojne utvrde do slobodnog kraljevskog grada. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 9-30.
- Slukan Altić, Mirela (2008.), Povijest županijskog upravno-teritorijalnog ustroja Bjelovarsko-bilogorske županije. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 9-32.
- Štefša, Željka (2008.), Demografska kretanja stanovništva daruvarskog kraja u razdoblju od 1857. do 2001. godine. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 253-263.
- Strugar, Vladimir (2007.), Početci i razvoj školstva u Bjelovaru od 1761. dio danas. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 71-98.
- Strugar, Vladimir (2007.), Predgovor. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 7-8.
- Strugar, Vladimir (2007.), Predgovor. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, str. 7-8.
- Strugar, Vladimir (2009.), Bjelovarsko pripćenje. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 3, str. 135-140.
- Strugar, Vladimir (2009.), Druga obrazovna prilika: potrebe, mogućnosti i ostvarenja u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 3, str. 113-134.

- Strugar, Vladimir (2009.), Znanstveno i savjetovanje Bjelovarsko-bilogorska županija: razvoj temeljen na znanju (Uvodna riječ). *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 3, str. 7-10.
- Strugar, Vladimir (2011.), Predgovor. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. VII-X.
- Švarc, Jadranka (2009.), Gospodarstvo znanja i lokalni razvoj: posljedice za inovacijsku politiku. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 3, str. 29-53.
- Trinajstić, Nenad (2007.), Božidar Rogina (1901. – 1967.) – pionir prehrambene kemije u Hrvatskoj. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 1, str. 191-204.
- Uroda Kutlić, Jasmina (2011.), Garić-grad u fundusima Muzeja Moslavine. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 4, str. 149-160.
- Vaculik, Jaroslav (2008.), Emigracija Čeha u Hrvatsku i njihova poslijeratna reemigracija. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, sv. 2, 117-124.

Literatura

- Hrvatska – zadanosti i usmjerenja* (1992.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.
- Jurušić, M. (1997.), HAZU neće podržavati samo jednu stranku. *Večernji list*, 18. prosinca 1997., str. 6.
- Kaštela, S. (gl. urednik) (2007.), *Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti kroz fotografije*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 57.
- Ljetopis Hrvatske akademije za 2006.* Knjiga 110 (2007.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 413-414.; 503.
- Ljetopis Hrvatske akademije za 2007.* Knjiga 111 (2008.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 359-360.
- Ljetopis Hrvatske akademije za 2008.* Knjiga 112 (2009.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 130-131, 151-152, 160, 172.
- Ljetopis Hrvatske akademije za 2009.* Knjiga 113 (2010.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 96-97; 416-417.
- Ljetopis Hrvatske akademije za 2010.* Knjiga 114 (2011.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 149, 152, 186-187, 426-427, 530, 541.
- Ljetopis Hrvatske akademije za 2011.* Knjiga 115 (2012.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 488.-489.
- Pejić, I., Strugar, V. (2011.), *Izdanja HAZU u fondovima i zbirkama narodnih knjižnica Bjelovarsko-bilogorske županije*. Katalog izložbe. Zagreb – Bjelovar: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti; Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad.

- Planovi rada za 2007.* (2006.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 101-103.
- Planovi rada za 2008.* (2007.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 93-94.
- Planovi rada za 2009.* (2008.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 102-103.
- Planovi rada za 2010.* (2009.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 101-103.
- Planovi rada za 2011.* (2010.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 107-109.
- Planovi rada za 2012.* (2011.). Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, str. 116-117.
- RADOVI Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, Zagreb – Bjelovar, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2007., br. 1, str. 9-238.
- RADOVI Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, Zagreb – Bjelovar, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2008., br. 2, str. 9-305.
- RADOVI Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, Zagreb – Bjelovar, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2009., br. 3, str. 11-140.
- RADOVI Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, Zagreb – Bjelovar, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2011., br. 4, str. 1-300.
- S(tojković), R. (2004.), *Brišu se granice između metropole i „provincije“*. *Bjelovarac*, 14. listopada 2004.
- Strugar, V. (2006.), *Održan znanstveni skup o izgradnji i razvoju Bjelovara 1756. – 2005*. *Bjelovarski učitelj*, XI., br. 3, str. 57-63.
- Strugar, V. (2006.), *U Bjelovaru utemeljen Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, *Bjelovarski učitelj*, XI., br. 2, str. 71-73.
- Strugar, V. (2007.), *Poticaj i poziv znanosti i znanstvenicima*. *Bjelovarski učitelj*, XII., br. 1-2, str. 53-54.
- Strugar, V. (2009.), *U Bjelovaru održana sjednica Predsjedništva Akademije*. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, br. 3, str. 145-146.
- Strugar, V. (2009.), *Bjelovarsko priopćenje*. *Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru*, br. 3, str. 135-140.
- Strugar, V. (2011.), *Zatvorena vrata budućnosti – rano napuštanje srednjoškolskog obrazovanja*. Knjiga 1. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.
- Strugar, V., Medar, M. (ur.) (2011.), *Veliki župani bjelovarski (1872. – 1924./1941. – 1945.)*. Katalog izložbe. Zagreb – Bjelovar: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti; Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad.

Five Years of the Institute for Scientific and Artistic Work in Bjelovar (2006–2011)

Summary

The article presents the results of the activities of the Institute for Scientific Research and Artistic Work in Bjelovar, which did not begin its operation before having assured all spatial, human and financial resources in September 2006, though the Academy Presidency had brought its Decision on Establishing the Institute in Bjelovar on 29 December 2003.

The author describes the operation of the Institute in the period 2006–2011, i.e. its five years so far: firstly, the activities and decisions preceding the establishment; and secondly, key activities realized since the establishment, such as: organization of scientific and expert symposia; realization of scientific and expert projects; publishing activity; organization of exhibitions, lectures and presentations of the Institute editions; organization of one Academy Presidency session in Bjelovar, awarding the City of Bjelovar Prize for results in science; equipping the Institute library.

Keywords: the Croatian Academy of Sciences and Arts; the Institute in Bjelovar; the City of Bjelovar; the Bjelovar-Bilogora County.

Prof. dr. sc. Vladimir Strugar
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru
A. Branka Šimića 1, 43000 Bjelovar
vladimir.strugar@bj.t-com.hr